DNTs innspill til Statsbudsjettet 2027 – Helse- og omsorgskomiteen

Friluftsliv er folkehelse i praksis. Det er en enkel og kostnadseffektiv måte å fremme fysisk og psykisk helse, forebygge ensomhet og skape inkluderende fellesskap. Likevel er friluftsliv og frivillighet fortsatt ikke godt nok integrert i den nasjonale folkehelsepolitikken.

Den Norske Turistforening (DNT) er Norges største friluftslivsorganisasjon med over 330 000 medlemmer. DNT jobber for et enkelt, allsidig og naturvennlig friluftsliv. Vi drifter mer enn 600 hytter, forvalter over 23 000 km merkede stier, og organiserer hvert år rundt 20 000 turer, aktiviteter og kurs. Årlig legges det ned nesten en million dugnadstimer i DNT. Dette er våre innspill til statsbudsjettet 2027 og kapitlene som er fordelt til Helse- og omsorgskomiteen.

Kap. 714 Folkehelse - Friluftsliv må være en del av satsingen på en friskere befolkning

Gjennom prosjektet «En friskere befolkning» ønsker regjeringen å bidra til lavere sykefravær, høyere arbeidsdeltakelse og redusert behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig peker regjeringen på barrierer som mangelfull tilrettelegging i nærmiljøet, svak samordning mellom sektorer, økonomiske forskjeller og økt skjermbruk.

Friluftsliv kan bidra til å møte flere av disse utfordringene. Det er en aktivitetsform som krever lite utstyr og få forkunnskaper. Gjennom turer, aktiviteter, møteplasser og frivillig engasjement bidrar DNT til fysisk aktivitet, mestring, tilhørighet og fellesskap i hele landet.

DNT jobber både for å nå bredt ut i befolkningen og målrettet for å inkludere grupper som møter barrierer for deltakelse. Skal frivillige organisasjoner kunne bidra mer systematisk til å få flere i aktivitet, trenger vi virkemidler som understøtter dette arbeidet.

Behovet blir særlig tydelig når flere øremerkede ordninger, der friluftsorganisasjonene kunne være med å søke om støtte som samarbeidspartner, avvikles eller flyttes til fylkeskommunenes eller kommunenes rammetilskudd. I takt med en stadig strammere kommuneøkonomi opplever medlemsforeningene våre at de kommunale tilskuddene til frivillig arbeid reduseres år for. Helse- og omsorgsdepartementet viser til en "betydelig oversøking på nær alle tilskuddsordninger rettet mot ideell og frivillig sektor". DNT er derfor positive til Stortingets anmodningsvedtak om at tilskudd i større grad bør gis som flerårige tilskudd og driftstilskudd, og at organisasjoner som arbeider på tvers av sektorer skal få mer helhetlige og forutsigbare rammer.

DNT ber Stortinget:

- Opprette en nasjonal tilskuddsordning som styrker frivillige organisasjoners arbeid med å få flere i fysisk aktivitet og skape inkluderende møteplasser i naturen.
- Sikre at frivillige organisasjoner kan søke på relevante tilskuddsordninger innen fysisk aktivitet, psykisk helse, livskvalitet og forebygging av ensomhet.
- Styrke kommunale tilskudd til frivillig sektor og lokale aktivitetstilbud.

Kap. 714 post 79 - Andre tilskudd, Aktivitetstiltak for eldrekraften

DNT er svært positive til at tilskuddsordningen Aktivitetstiltak for eldrekraften foreslås styrket med 20 millioner kroner, til totalt 91,3 millioner kroner i 2027.

DNT er takknemlige for at frivillige organisasjoner kan søke på ordningen, og for at vi har fått mulighet til å utvikle og styrke aktivitetstilbud for eldre gjennom disse midlene. De gjør det mulig å få flere eldre i fysisk aktivitet og skape gode møteplasser i naturen.

Ordningen ble etablert i 2026, og interessen har vært stor. Det viser behovet for flere lavterskel aktivitetstilbud som fremmer både fysisk og psykisk helse. DNT håper derfor at ordningen videreføres og styrkes ytterligere i årene som kommer. Skal flere eldre kunne leve aktive, sosiale og meningsfulle liv, trenger frivilligheten forutsigbare og langsiktige rammer.

DNT ber Stortinget:

- Vedta den foreslåtte styrkingen av Aktivitetstiltak for eldrekraften med 20 millioner kroner i 2027.

DNT står klar til å bidra – men vi trenger politisk vilje og økonomisk støtte for å kunne gjøre det. Vi håper stortinget vil bidra til å sikre at friluftslivet får den plassen det fortjener i helsepolitikken.